

Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Cena 38 Din za celo leto.
— Za inozemstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din. —
V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

GLASILO J. R. Z.

Spisi in dopisi se pošiljajo Uredništvu Domoljuba,
naročnina, reklamacije in inserati pa Upravištvu
Domoljuba, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Strahoviti napori korupcije.

Ze ob sestavi Davidovičeve vlade pred tremi meseci smo rekli, da Pašić in korupcionisti ne bodo še odnehali in da imajo pripravljene močno rezerve, kadar bodo začeli boj za velesrbstvo, centralizem in korupcijo.

Te rezerve so se sedaj pokazale. Vršila pa se je stvar sledeče:

Radikali, kateri stranka danes poleg liberalcev najbolj izrazito predstavlja centralizem, velesrbstvo in korupcijo, je uvidela, da vlada čisto resno dela za dve stvari:

Za sporazum med Slovenci, Hrvati in Srbi na podlagi avtonomije, za preganjanje korupcije.

Zato je resno zahtevala, da stopijo tudi Hrvatje v vlado, na drugi strani pa je predložila zbornici oster zakon zoper korupcijo. Obenem so bili skupščini že izročene obtožnice proti

državnim tatovom in goljuzom

in je bilo na tem, da bi v par dneh sedelo nekaj odličnih radikalnih prvakov, ki so državo oškodovali za stotine milijonov, v ječi.

Tedaj je Pašić poklical svoje rezerve.

Njegov bojni načrt je bil: na vsak način vreči vlado, čeprav ima večino v skupščini in tako prepreči sporazum ter obsodbo korupcionistov. Znano je, da je svoj čas odstavil generale, ki se mu niso zdeli dovolj zanesljivi velesrbi in centralisti, ter postavil na njih mesto samo take, ki so bili pripravljeni vsak hip braniti sedanjo ustavo. Sedaj je prišel trenutek za to. Pritisnil je na vojnega ministra generala Hadžića, da odstopi in s tem je bilo dano znamenje za napad na vlado sporazuma in enakopravnosti. Pričakoval je, da bo radi tega padla celotna vlada. Toda vlada je izjavila, da nima vzroka odstopati, ker je večino v zbornici in ker je tudi kralj ima večino v zbornici in ker je tudi kralj za njeno politiko.

Tedaj je Pašić pritisnil na dvor. Rekel je, da je tudi on za sporazum med Hrvati, Slovenci in Srbi in da je magari pripravljen tudi z Radićem delati. Zato da naj vlada odstopi in naj se stvari nova vlada

iz vseh strank. Seveda se je Pašić lagal, kot vedno. On je besen sovražnik Slovencev in Hrvatov, zato odločno proti sporazumu.

Vendar je na to kralj pozval Davidovičovo vlado, naj odstopi ter naredi mesto novi vladi iz vseh strank z istimi smernicami, kot jih je imela dosedanja vlada.

Tako je Davidovičeva vlada morala odstopiti tik pred sprejetjem zakona proti korupciji in tik preden bi imeli romati v ječo veliki radikalni korupcionisti.

Nato je kralj sklical na dvor vse načelnike strank k pogajanjem.

Vladna večina (Davidovič, dr. Korošec, Spaho) so pristali na skupno vlado pod sledečimi pogoji:

1. Delo za sporazum med Slovenci, Hrvati in Srbi se mora nadaljevati;

2. korupcija se mora brez usmiljenja preganjati;

3. radikali se morajo otresti vseh tistih, ki so kradli državni denar in ki so odločni nasprotniki sporazuma.

Radikali teh pogojev niso hoteli sprejeti.

Nato je kralj kljub temu, da radikali niso hoteli iti na te zahteve zbornične večine, naročil radikalnu Ljubi Jovanoviću, da sestavi vlado.

Jovanović je hotel pridobiti za vlado Davidoviča, toda ta je odklonil, ker večinski blok trdno vztraja na svojih zahtevah: sporazum, proti korupciji.

Nato je kralj pozval k sebi Davidoviča in ga pregovarjal. Davidovič je odklonil.

V pondeljek je bila sklicana narodna skupščina na novo jesensko zasedanje. Ker je letna doba prejšnjega zasedanja potekla, je bilo treba voliti novo predsedstvo. Skupščina je čakala cel dan na otvoritev, toda pogajanja za vlado se niso še dovršila. Tedaj se je z dvora raznesla vest, da bo upostavljena prejšnja orjunska vlada — Pašić-Pribičević, kar naj bi vplivalo na ljudsko večino, da odneha v korist radikalom.

Skupščina pa se ni udala, temveč se je zvečer sestala ter na svojo roko brez vlade izvolila novo predsedstvo. In sicer je izvoljen za predsednika radikal Ljuba Jovanović, ki so ga volili zato, da pokažejo

dobro voljo, za podpredsednika pa Radićevca dr. Maček in Slovenec dr. Hohnjec.

Ko to pišemo, še ni znano, katera vlada je imenovana.

Gotovo pa je, da se bije orjaški boj med centralizmom in sporazumom, med korupcijo in poštenjem, med velesrbsko vsemogočno kliko in ljudsko večino, med absolutizmom in demokracijo.

Večinski blok izjavlja, da se bo, pa naj pride kar hoče, do konca boril za enakopravnost vseh v državi in za vlado ljudstva.

Centralistom raste greben.

Spet hočejo slepariti!

>Kmetijski list: spet piše v tistem žgarnjarskem tonu, kakor je bil navajen pisati, preden so prevarili samostojneži z Žerjavovo pomočjo slovensko ljudstvo, da jim je pred volitvijo v konstituanto v toliki meri zaupalo, da so mogli izglasovati nesrečno centralistično ustavo. Kasneje je slovensko ljudstvo izpregledalo in postavilo samostojneže pod kap. Sedaj se iznova hočejo vsiliti kmetiskim volivcem. Takole pišejo v svo-

**MILO „GAZELA“ ODEHTA
PO SVOJI IZBORNI KAKOVOSTI**

vse manjvredne, cenejše izdelke.
DOBITE GA V VSAKI TRGOVINI.

jem »Kmetijskem listu«: »Ni nam mogel biti Bog bolj naklonjen, kakor je bil takrat, ko so klerikalci stopili v vlado.« Ko izrazi to svoje veliko veselje, začne z zmerjanjem, ki ga je zmožen samo kakšen žganjar. Na poldrugi strani 61 krat napade »klerikalce«. Če bi hoteli na vse te izbruhe odgovarjati, bi morali porabiti nekaj števil »Domoljuba«. Toda mi vemo, da slovensko ljudstvo nikdar več ne bo šlo za ljudmi, ki so prodali slovensko ljudstvo centralizmu in znajo samo zabavljati. Naš kmet je prepameten. Vidi se pa iz vsega pisanja, da se pripravljajo na novo sleparijo.

Samostojneži in davki.

Strašno je zabolelo Puceljeve ljudi, ker smo v »Domoljubu« pribili, da more biti kriva centralističnih davkov, ki gredo v Belgrad, pa od njih pridejo samo kapljice domov, samo centralistična vlada in da je tega centralizma skriv ravno naš preljudi Pucelj. Zato otepajo v »Kmetijskem listu« z dne 15. oktobra okrog sebe z vsem močim. Jeze se na Narodno vlado iz leta 1918, da je potrdila stare davščine in med njimi tudi osebno dohodnino. V svoji zlobnosti pa nalašč pozablja seveda, da leta 1918 ni skoro noben kmet na Slovenskem plačeval osebne dohodnine. Če je g. Pucelj takrat vedel, da se bo denarna vrednost od leta 1918 tako izpremenila, naj bi takrat povedal, čemu je molčal.

Tudi z »Markovim protokolom« bi se radi rešili odgovornosti za velike davščine na Slovenskem. Ali g. Bukovec, tajnik SKS ne ve, da bi tudi Markov protokol ne bil mogoč, če bi njegov poveljnik g. Pucelj in drugi samostojni poslanci ne glasovali za centralizem?

In mi smo takrat opozarjali tudi samostojne generale, da kopljejo grob slovenskemu kmetu. Nismo molčali, kakor so gospodje leta 1918. Toda kljub našemu opominu so delali za to, da belgrajski biriči spravijo našega kmeta na boben.

Samostojneži bi nekaj radi od klerikalcev.

Bravec, ko to bere, naj se nikar ne smeje. Stvar je čisto resna. Berete lahko v zadnjem »Kmetijskem listu«. Tisti klerikalci, čez katere 61 krat v eni sami številki zabavlja, da so ničvredni, naj na komando »Kmetijskega lista« popravijo naenkrat vse, kar je Pucelj zavozil s svojim centralizmom in v svojem ministrotanju pokvaril. Toliko zaupanja imajo celo samostojneži do naših ministrov. Kot dobri prijatelji jim povemo, da bodo naši ministri res veliko Puceljevih grehov nad slovenskim kmetom popravili. Odpuste pa se grehi samo spokorjenemu grešniku, zato se bodo morali samostojneži odreči najpoprej centralizmu, potem naj pričakuje odpustanja od slovenskega ljudstva.

Brati ne znajo.

V »Kmetijskem listu« beremo, da hočejo klerikalci grofom, baronom, cerkvenim in samostanskim veleposestnikom zagotoviti zemljo še v naprej. Točno tako stoji zapisano, pravijo, v »Slovencu« od prejšnjega torka. »In točno tako se pa tudi v resnici vrši,« lažejo naprej. Šli smo gledat v »Slovenca«, ki ga »Kmetijski list« navaja in brat izjavo ministra Kulovca, pa smo se mogli prepričati samo o tem, da, ali go-

spodje okoli »Kmetijskega lista« ne znajo brati ali pa imajo posebno veselje nad tem, da se v vsaki številki parkrat debelo zlažejo. Vsega tega, kar pišejo, ni v »Slovencu« in ne v Kulovčevi izjavi.

Še ena debela.

Kar na celo in samostojno so v »Kmetijskem listu« izkuhali tudi tole: »V skupščini se obeta nov davek za kmeta. Koroševa vlada bo skupščini predložila zakon, s katerim bo ukinjena prosta žganjekuha za kmeta. Na ta način, pravijo klerikalci, da bodo iztisnili iz kmetov žepov novih 500 milijonov dinarjev. — Vprašali smo naše poslance kaj je na tem, pa so nam rekli, da je tolike modrosti zmožen samo »Kmetijski list«.

Z največjim veseljem ga prepuščamo samostojnežem, če je v naših vrstah kak nergač. »Kmetijski list« pravi, da vse odpadke iz Slovenske ljudske stranke vabi, naj pridejo k njemu. Mi smo prepričani že od nekdaj, da se samostojneži med odpadniki dobro počutijo. Izdajalsko glasovanje za centralizem in pisava zadnjega »Kmetijskega lista« nas o tem še posebno potrjuje.

Radić in slovenski radičevci.

Radić in njegova vera.

Naši bravec velikokrat slišijo in berejo o Radiću, ki je voditelj Hrvatske republikanske seljačke stranke (HRSS). Na razna vprašanja, kakšen je Radić v pogledu vere, je »Domoljub« v zadnji številki odkrito povedal, da je mož svobodomislec, kakor jih je žalibog toliko med slovensko in hrvatsko gospodo. Že pred leti je pisal strupene članke proti veri, pa tudi sedaj, ko je voditelj hrvatskega naroda, ne more zatajiti svojega sovraštva do Cerkve. Kadar govori pred velikimi množicami sicer večkrat omeni Boga, ker ve, da ima opraviti s preprostim ljudstvom, ki je v srcu verno, toda redko se vzdrži, da ne bi na en ali drugi način udaril po duhovnikih, po škofih in Cerkvi. »Domoljub« je že omenil, da je zadnjič en cel govor posvetil zasmehovanju hrvatskih škofov in njihovega pastirskega lista o svetem letu. Tak je Radić in njegova vera. V tem pogledu se prav nič ne razlikuje od naših liberalcev.

Radićevo republikanstvo.

Radić je prišel na površje na Hrvatskem največ na ta način, da je ob vsaki priliki poudarjal, da hoče hrvatsko republiko. Tudi svojo stranko naziva republikansko. Hrvatsko ljudstvo se je besede republika oklenilo, kakor nekake rešilne bilke. Pod to besedo so si preprosti ljudje predstavljali rešitev iz vsega povojnega zla, posebno pa zmago nad srbskim nasilstvom. Bila je to čarobna beseda, ki je ljudi kar omamljala, da niso videli več trde resničnosti. Toda počasi se njihove misli obračajo. V zadnjem času je Radić sam jasno uvidel, da se z glavo ne da skozi zid. Šel je rad ali nerad s svojimi poslanci v Belgrad, da se tam na parlamentarnih tleh poizkusi s svojimi nasprotniki. Pred enim mesecem je,

kakor znano, celo sklenil, da gredo njegovi ljudje v vlado.

Težak prehod — na našo pot.

Ko je torej šlo za to, da njegovi ministri v Belgradu prišejo pred kraljem, je moral Radić pokazati, da le ni tak republikanec, da ne bi mogel sedeti skupaj s Srbi, ki časte svojega kralja. Najprej je začel ljudstvu dopovedovati, da biti hrvatski republikanec ne pomeni sovražiti kralja. Potem je razlagal, kako je na Angleškem. Tam imajo kralja, a vendar pride ljudstvo do besede. Tako monarhijo je hvalil in jo stavil za vzor. Na velikem shodu v Vrpolju pa je rekel naravnost: »Nam je potrebno za našo mednarodno skupnost, da je ta dinastija (Karadjordjevići), potrebna nam je, da se sporazumemo in uredimo način, kakšen položaj bo imel kralj v tej skupni državi.« Tako se je republikanec Radić sprijaznil z mislijo na monarhijo, ki ji načeluje kralj.

Radić je s tem, da je priznal monarhijo v naši državi, zopet storil korak v stopinjah, ki jih je hodila pred njim Slovenska ljudska stranka. Mi smo vedno poudarjali, da je poglavitno v ljudski državi, da pride do veljave ljudska volja. Manjšega pomena je potem, ali to državo na zunaj predstavlja kralj po angleškem vzorcu ali pa predsednik po ameriškem. Poglavitno je, da je vladavina res taka, da so izključene razne intrige, ki se na dvorih tako pogostne, in da se ne morejo vtikati neodgovorni činitelji v državne posle, ampak da pride do veljave narod po svojih izvoljenih zastopnikih.

Republikanstvo torej ni več Radiću poglavitna stvar in njegova težka naloga bo tedaj hrvatskemu ljudstvu dopovedati, da naj se sprijazni s srbsko dinastijo Karadjordjevičev.

Radić in hrvatstvo.

Radićevo republikanstvo tedaj ne bo več mnogo vleklo. Dvignil pa je ta mož tudi zastavo samostojne Hrvatske. S tem je postal vodja hrvatskega naroda. Za seboj ima danes prav radi tega, ker vidijo v njem rešitelja hrvatske misli, velikansko večino hrvatskega naroda. On tudi poudarja na vseh shodih hrvatstvo in povečuje svoj narod kot nekaj posebnega. Radićevstvo in hrvatstvo sta zato danes dve besedi, ki se prelivata druga v drugo.

Njegovi častilci na Slovenskem.

Slovinci smo majhen narod, zato se prigodi, da tudi majhni ljudje med nami vidijo čez naše ozke meje. Ker so majhni, ne vidijo dovolj jasno in zato s posebnim spoštovanjem občudujejo, kar je tujega. Imeli smo svoj čas ljudi, kakor je bil Dežman, ki ga je bilo sram, ko je gledal čez domačo ograjo, da je Slovenec, in je postal nemčur. Ko je bilo nemštvo na višku in si je nemški cesar Viljem vihal brke po konci, so ga tudi pri nas nekateri posnemali in mislili, da so potem veliki. V zadnjem času smo doživeli na Slovenskem častilce Pašičeve brade in ljudi, ki so se valjali v prahu

Dobro in poceni

se kupuje v manufakturni trgovini
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mostni trg 16

pred dozdevno veličino srbskega naroda. Pašičeva zarja gre k zatonu in tako častivci vsega tujega iščejo med sosedi novih malikov, da jim zažigajo kadilo. Podobno se je tudi gospodu Prepeluhu, ki je bil pred par leti še priden socialdemokrat, posrečilo najti prav blizu domačega plotu vzor, ki mu sedaj poje hválnice. Ta njegov vzor je — hrvatski Radić. Slovenski list »Avtonomist« napiše vsaj polovico vsake številke o hrvatskem Radiću. Hrvatsko narodno gibanje hoče prenesti k nam na slovenska tla. Kdor mora braiti ta list, se čudi, da ne zagleda na ljubljanskih ulicah g. Prepeluha s pisano hrvatsko čepico na glavi in s tamburico v roki, tako navdušene slavospeve poje voditelju Hrvatov.

Ne čudimo se takim prikaznim, ker vemo, da so se vedno dobili ljudje, ki so bili nad vse srečni, če so se pri velikih gospodih naučili, kako se ti odkašljujejo in kako pljujejo. Zalostno je le to, da ravno med Slovenci vedno znova vstanejo pedenj-možici, ki bi bili radi veliki in ki jih izkušnja ne nauči, da se je s tujim perjem košatiti ne samo smešno, ampak tudi nevarno kot uči zgodba o sraki. — Mi privoščimo Hrvatom njihovega Radića, naj ga časte in obžujejo! Slovenci smo pa samosvoj narod, ki ni maral nemštva in je prebolel dobe nemurjev, ki ni prenesel kletčepazenja pred srbstvom in se Žerjavcevi žalostno falirali ter bo izpljunil kot mlačne tiste Slovence, ki so našli malika v radićevskem hrvatstvu.

Čimprej bo prišel g. Prepeluh do spoznanja, da se hrvatske manire našega kmeta in delavca ne primejo kot tudi ne bo nikoli nosil hrvatskih opank, tem manjša bodo njegova razočaranja. Čimprej se bo umaknil s političnih tal, kjer je revež že parkrat nesrečno spodrsnil, toliko lažje bo zgodovina slovenstva položila čez njega in njegova izpreminjanja plašč pozabljenja.

Zavezniki.

Naši bravci imajo sedaj jasno sliko o Radiću in o tistih, ki bi radi z njegovo pomočjo pri nas prišli na vrh. Radić je pač naš sobojevnik v boju proti velesrbstvu, ki hoče Slovence in Hrvate gospodarsko, politično in kulturno uničiti, kakor so tudi sobojevniki muslimani in Davidovičevi demokrati. Toda kakor je nesmiselno reči, da bi bila zato za nas primerna muslimanska stranka, pravtako vemo, da za nas Slovence in sicer verne Slovence ni primerna hrvatska in po vrhu še po svojem voditelju svobodomiselná, veri sovražna stranka. In taka je Radićeva stranka. Radić povdarja hrvatstvo in pridiguje boj proti katoliški Cerkvi, mi pa povdarjamo slovenstvo in branimo vernost slovenskega naroda, ker vemo, da bi bilo slovensko ljudstvo brez katoliške vere že zdavnaj izgubljeno.

Da se z Radićem skupno bijemo proti velesrbstvu, je pravilno, krivo in pogubno pa je hrvatsko svobodomiselná stranko presajati na verna slovenska tla.

Toliko našim somišljenikom v ravnanje.

Oskrbništvo Fužine D. M. v Polju pri Ljubljani išče — če mogoče — prileitejšo DEKLO za enoletno službo, in oženjenega LOGARJA z izpitom za pristavo. 6568

NOVIČAR

Žepni koledar naše Kmetске zveze naj gotovo kupi vsak naš kmetiski somišljenik. S tem podpira našo stvar in tudi stanovsko zavest. Stane Din 10.—. Vprašajte po njem pri naših zaupnikih na deželi ali pa ga naročite naravnost na naslov: Tajništvo jugoslovanske Kmetске zveze, Jugoslovanska tiskarna, Ljubljana. — V Ljubljani se lahko kupi tudi v Jugoslovanski knjigarni.

d Za slovensko kmetijstvo. Poljedelski minister dr. Kulovec je za kmetijski potovalni pouk v Sloveniji dovolil 60.000 Din, za kmetijsko-gospodinjstvo šolo v Marijanišču 24.000 Din in za strokovni pouk potom »Kmetovalca« 50.000 Din. Zal, da je letošnji kmetijski proračun prenizek, da bi se moglo še več storiti za Slovenijo, toda z novim proračunom, ki stopi v veljavo aprila prihodnjega leta, se bo zopet začelo po načrtu dvigati slovensko kmetijstvo — seve, če ne bodo centralisti na vladi.

d Za poškodovance po povodaji je bilo v proračunu določenih 5 milijonov dinarjev. 1 milijon je minister razdelil, o ostalih 4 milijonih pa ni duha ne sluha. Zato je poljedelski minister dr. Kulovec dobil denar iz rezervnih proračunskih kreditov ter razdelil 1 in pol milijona, poleg tega 3 milijone prostovoljnih prispevkov in 50 vagonov koruze, obenem pa poskrbel za posojilo devet milijonov. Finančni minister je dal naredbo, da se tisti, ki so trpeli po povodnji, oprostite davkov, več pa nima, ker je Pašičeva vlada ves denar potrošila.

d Zapisnega vojaških obvezancev — starejših letnikov, ki je bile napovedana po vseh okrajih, je na odločno zahtevo naših poslancev preložena za nedoločen čas. Županska zveza za Slovenijo je zaprosila vojno ministrstvo, da se prisega vrši v vsaki občini posebej. S tem bi bilo ljudem prihranjenih mnogo sitnosti.

d Teško stanje naših izseljencev v Kanadi (Severna Amerika). Zagrebški »Obzor« piše: Danes smo prejeli pismo našega čitatelja-izseljenca iz Ontarija v Kanadi. Naš prijatelj nam opisuje težko stanje, v katerem se nahajajo tamošnji izseljenci. Isti nam poroča, kako je on sam že tam od 24. maja, ali do danes ni mogel najti dela in zaslужka. V Kanadi je na tisoče in tisoče naših ljudi, ki so lačni in nagi, in število samomorov raste dan za dnem. Mnogi so vedeli za težko stanje v Kanadi, a so šli z nado, da bodo šli lahko v Združene države, ne vedoč, da se tak prestopke kaznuje s pet letno ječo. Razni agenti prekomorskih družb opisujejo našim ljudem stanje v Kanadi v rožnih barvah ter jim zagotavljajo obilico dela. In tako naši ljudje potrošijo na potu ves svoj imetek, a koncem koncev ostanejo lačni in nagi.

d Korupejca v Sloveniji. Pod prejšnjo vlado, ki je na debelo kradla iz državnih kas in oborožila Orjunce sebi v varnost, so tudi ljubljanski liberalni učitelji mislili, da smejo korupcijo uganjati. Imajo namreč svojo tiskarno v Ljubljani. Da bi razne

knjige, ki jih izdajajo in delajo z njimi ogromne dobičke, lažje in hitreje prodajali, so jih pošiljali »uradno, poštine prostoc«. Da so to dokazali, so pritiskali na ovoje pečat prosvetnega oddelka v Ljubljani. Stvar ima v rokah g. državni pravdnik.

d Razmejitev pri Zireh ustavljena. Centralistična vlada g. Pašiča je sklenila z Italijo tako pogodbo, da bi pomenila nova meja strašno krivico za Žirovce. Potegnjena je tako nenaravno, da bodo nekateri posestniki skoro uničeni. Zato je Davidovičeva vlada na zahtevo slovenskih ministrov razmejitveno delo ustavila, da se izvrše novi razgovori z Italijo.

d Cenik za oglase v »Domoljubcu« dopolnje uprava našega lista vsakemu takoj, ko ga zahteva. Od ondi navedenih cen plačajo stalni naročniki samo polovico, ako imajo kaj naprodaj ali menijo kaj kupiti in če iščejo poslov ali leti službe. — Vsak najmanjši oglas v »Domoljubcu« ima zelo velik uspeh.

d Šmarnogorski zvonovi. Položnice za pošiljanje darov Vam na željo radevolje dopolnje »Domoljubovca« uprava. Pišite ponjo, ako je še niste prejeli in spomnite se našega lepega Marijinega svetišča!

d V 61 urah preko Oceana je preplul te dni nemški zrakoplov in dospel 15. t. m. do Novega Yorka. Iz Fridrihshavnja je odplul 11. oktobra ob 6 zjutraj in torej rabil za celo pot v Ameriko le 81 ur. Pa smo se včasih čudili onemu, ki je prišel v 60 dneh okolu sveta!

d Samo katoliki v amer. drž. zavodu. V Severni Ameriki dosledno odpravljajo katolice od raznih drž. zavodov in ustanov. Le edina ustanova je — kolonija za gobavce v Luiziani, kjer strežejo 1000 gobavcem — samo katol. sestre.

d Umrli je v Stari Oslici nad Skofjo Loko ondotni župnik Ivan Soukup star 57 let. Bil je rodóm Čeh. N. v m. p.

d Zo 23 letih so mu priznali pravice! Mestni uradnik Savič v Osijeku je te dni prejel vest, da je bil pred 23 leti po krivici odpuščen iz službe. Izplačali so mu naknadno 69.890 Din plače in mu določili pokojnino. — No marsikdo niti po tolikem času ne pride do svojih pravic!

d Potegnil jih je. V vasi Praputnik na Hrvatskem je neki Franciskovič vabil ljudi, da gredo z njim v Ameriko, da ima lastno ladjo, ki bo odplula iz Sušaka naravnost v Ameriko. Mož ni hotel nikakega predujma, pač pa je sam ljudem dajal za vino in jih navduševal za Ameriko. Dobil jih je prav mnogo za svoj načrt. Ko je prišel dan odhoda, se je zbrana četa s potoki solza poslovila od svojecev, izseljenci so zadeli

Največja izbira

vsakovrstnega sukna in hlačevine za moške obleke
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10
njivo ali travnik. Če ne boš podpisal, ne dobiš
3

svoje kovčke na rame in odrinili proti Sušaku. S harmoniko so prišli v pristan, kjer jih je obljubil počakati Francisković s svojo ladjo. Toda v pristanu ni bilo ne brodarja ne broda. In tako so morali ljudje nazaj v Praputnik, kjer je bilo zopet veselo snidenje. Francisković pa se najbrž ne bo tako hitro zopet pojavil v Praputniku.

d 60 letnice obstoja je 15. t. m. praznoval zavod č. šolskih sester v Mariboru. Bog daj še nadalje obilo blagoslova!

d Most se je udril. V Sarajevem so ljudje zapazili pod mostom pri klavnici mrtvo otroško truplo. Nabrata se je cela množica gledalcev. Pod njih težo se je most zrušil ter se udril v 4 m globoko strugo. Voda ni bila globoka, vendar so bile 4 osebe nevarno ranjene.

d Žalostna smrt vojaka. Te dni so napravili 4 častniki iz Mostara izlet na konjih do Širokega Brega. Častnike je spremljal redov Dragoljub Vučić. Na povratku je Vučić na nepojasnjen način padel s sedita, a ena noga mu je obtičala v stremenu. Splašeni konj se je spenjal in skakal in se na posled spustil v galop ter vlek 1 kilometer daleč nesrečnega vojaka s seboj. Končno je udaril konj z Vučićem v neki brzjavni drog in šele tu se je izmaknila Vučićeva noga iz stremena. Eden od častnikov je zdriljal v Mostar po zdravnika, toda med tem je Vučić, ki je imel vso razbito glavo, že izdihnil.

d Nesrečno ponočevanje. V Školah pri Pragarskem so se minulo nedeljo stepli vaški fantje. Streljali so z vojaškimi in lovskimi puškami. Bitka je trajala od 11 do 1 popoldne. Bili so 4 težko in 26 lahkoraženih. Mater enega izmed udeležencev je vsled žalosti zadela kap.

d Mlin je pogorel z vsemi poslopji posestniku Leberiču v Zgor. Kungoti. Škoda znaša 500.000 Din.

d Tiskarna pogorela. V Subotici je dne 15. t. m. pogorela hiša veleposestnika Sejdela v kateri se je nahajala tiskarna »Tipografija«. Škoda znaša več milijonov Din.

d Orjuncer umoril dva orožnika. V Črnem Kalu v Istri je dne 14. t. m. orjuncer Stanko Molk umoril dva orožnika, ki sta bila ondi splošno priljubljena, čeprav sta bila Italijana. Bil je uslužben pri Windischgrätzu v Pladini in so ga sedaj zaprli v Ljubljani. Molk je svoje strašno dejanje priznal.

d Orjunski razbojniki zopet streljajo. Prejšnjo nedeljo so orjunski razbojniki iz Vira, Domžal in Radomelj v Jaršah nekemu fantu prestrelili nogo, v neko hišo pa so skozi okno ustrelili. Kroglja je obtičala v peči.

d Če noret avtomobil vozi. Tovarnar Martinušić je vozil svoj avtomobil, v katerem je bil tudi veleposestnik Rajh. Vozil je tako divje, da je podrl nekega kolesarja in ga vrgel 6 m daleč v neki jarek, na nekem ovinku pa se je avtomobil radi prehitre vožnje prevrnil in pokopal oba gospoda pod sabo. Rajh je bil na mestu mrtev.

d Padee z jablane. Iz št. Vida pri Stični se nam poroča: V nedeljo 12. t. m. je neki gospodar šel jabolka obirat. Veja se mu je odčrhnila in je le nekaj metrov globoko padel, a zlomil si je obe roki. Go-

spod je še vedno isti, ki je zapovedal: Sedmi dan počivaj!

d Oče sina smrtno ranil. V nekem prepiru je posestnik Jan. Florjančič v Lasigovcu pri Ptujju z nekim ostrim železjem smrtno nevarno ranil svojega sina.

d Moža mesto medveda. V neki židovski rodbini v Vojvodini je mati v polsnu izpraskala možu oči, ker je na klic sanjajočega otroka: »Mati, medved me bo!« hotela ubraniti svoje dete pred dejanskim napadom. Iz polsna jo je zdrnilo šele možovo vpitje. Soproj bo skoro gotovo ob vid.

d Samomor v zmedenosti. Dne 16. oktobra so našli v kozolecu z vrvo obešenega Matijo Vidic, gospodarja v Babni gorici 6, občina Rudnik. Že dalj časa so domači opazovali na njem, da se mu je nekaj duha omračil in da včasih zmeden govori. Bil je pošten in priden gospodar.

d Umor v Ljubljani. V nedeljo zvečer je nekdo ustrelil v neki ulici trgovca Ferdinanda Pipana, ko se je vračal s svojo ženo domov. Pipan je bil takoj mrtev, žena se je onesvestila, morilec pa je pobegnil.

d »Ima vremena!« Dne 27. okt. se vrši pri okrajni sodnji v Dubrovniku razprava o nesreči, ki se je dogodila na ondntem tramvaju dne 8. februarja 1922, torej pred 32 meseci!

d 43.000 organiz. katol. učiteljev šteje takozvana protestantska Nemčija, a le okolu 40.000 liberalnih. Posebej so ti katol. učitelji osnovali društvo za obrambo katol. šole. Njega ustanovitelj je sedanji nemški državni kancler dr. Marks.

d Samomor. V noči 19. t. m. se je v Lukovici s službeno puško ustrelil poskusni orožnik Alojzij Ljubič. Vzrok samomora ni znan.

MED BRATI IN SESTRAMI.

Preganjanje »Goriške straže«. Italijani so uvedli pravcato gonjo proti »Goriški Straži«. Ker neustrašeno brani pravice Slovencev in se odločno upira nasilju fašistov, jo ti seveda strašno sovražijo. Urednike so že osebno napadali in jim grozili z maščevanjem. Sedaj jo je pa pričel preganjati tudi državni pravdnik, ki je naprtil v zadnjem času kar dve obtožbi in je bil njen odgovorni urednik Kemperle obakrat kruto obsojen, zadnjikrat na 5 mesecev zapora in 100 lir globe.

Značilne volitve. Preteklo nedeljo so se vršile občinske volitve v Piranu (v Istri). Fašisti so s silnim terorjem hoteli zasesti vsa odborniška mesta. To se jim je tudi posrečilo, toda na tak način, da je ostalo 80 odstotkov volivcev doma, volit jih je pa prišlo le 20 odstotkov. Ta »znaga« pomeni velik poraz fašistov.

Tržaško-koprška školija praznuje letos štirinajstletnico svojega obstoja.

Brezposelnost na Goriškem. V celi Italiji in tudi na Goriškem vlada velika brezposelnost. Fantje in možje se v velikem številu selijo v Ameriko. Zlasti v Brazilijo je že odšlo mnogo goriških Slovencev.

VOJAŠKE ZADEVE.

Vprašanje: Imam dva brata. Prvi je služil v bivši Avstriji 2 meseca in v Jugoslaviji tudi dva. Drugi pa je služil polni rok. Ali imam jaz kot tretji pravico do skrajšanega roka? A. V. P.

Odgovor: Nimate pravice do skrajšanega roka. Le če bi bila oba Vaša brata služila polni rok, bi imel tretji pravico do skrajšanega. V Vašem slučaju se pa smatra, da je starejši brat služil skrajšan rok in morata dva naslednja služiti polni rok.

Vprašanje: Od 31. januarja t. l. služim pri vojakih. Moj prvi brat je služil od leta 1914. do prevrata, drugi od januarja 1917 dalje kot enoletni prostovoljec in 2 meseca v Jugoslaviji. Ali imam pravico do skrajšanega roka? J. M. L.

Odgovor: Če je brat služil od l. 1914. dalje kot aktivni vojak in ne kot rezervist ali črnovojnik, tedaj se smatra, da je služil polni rok. Dijaški rok se pa smatra za »skrajšani rok«. Vi bi torej morali po pravilu, ki je razložen v prejšnjem odgovoru, služiti polni rok.

Vprašanje: Moj drugi sin je rojen leta 1902. in služi polni rok pri bolničarski četi. Prvi sin pa je rojen 1900 in je služil pred prevratom od 6. februarja 1918 dalje v Jugoslaviji pa od 12. febr. 1921 do 30. avgusta 1922. Imam še štiri mlajše otroke. Ker sem v silni stiski, bi prosila, da bi bil drugi sin, ki sedaj služi, oproščen. Ali je kaj upanja, da bi bil oproščen? Vsi so nezakonski. Davkov ne plačujem nič. T. G. V.

Odgovor: V Vašem slučaju bi bila prošnja za oprostitev sina čisto brezuspešna, ker se vsled večjega števila ostalih otrok, izmed katerih je vsaj eden gotovo za delo sposoben, ta sin ne more smatrati za hranilca družine. Le če bi nihče v družini ne bil sposoben, bi lahko prosili za oprostitev omenjenega.

Popolnoma varno naložite svoj denar pri

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani — r. z. z. o. z.

ki se je PRESELILA iz biše Uršulinskega samostana na Kongresnem trgu poleg nunske cerkve v lastno novo palačo na MIKLOŠIČEVI cesti poleg hotela »UNION«. — Hranilne vloge se obrestujejo

najboljše

z ozirom na višino zneska in odpovedni čas

Varnost za hranilne vloge je zelo dobra, ker posreduje Vzajemna posojilnica večino delnic stavbe delniške družbe hotela »Union« v Ljubljani. — Vrhu tega je njena last nova lepa palača ob Miklošičevi cesti, več mestnih hiš, stavbišč in zemljišč v tu- in inozemstvu. — Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah. 5881

Preklic. Jaz Ivan Kucler iz Vnanjih Goric 79, preklicujem vse razžaljive in mogoče pohujljive besede, ki sem jih govoril dne 8. sept. o družini Jožeta MARINKO od ravnotam, ter se zahvaljujem, da od tožbe odstopa. 6525

Vnanje Gorice, dne 18. oktobra 1924.

Poročni prstani

14 kar. zlato
6 kar. zlato
amerik. dublé

vedno v zalogi

F. ČUDEN

Ljubljana, Prešernova 1
Selenburgova 7

POLITIČNI ZAPISKI

p Volitve za kmetijsko družbo se je v Lukovici samostojna stranka udeležila le z dvema praznima glasovnicama.

p Država ima vsake tri mesece novega gospodarja. Zdaj si pa mislite zaovoženo, uničeno domačijo, nad katero gospodari vsake tri mesece nov gospodar z zavestjo, da bo čez tri mesece zopet šel in bo prišel drugi. Kaj bo z gospodarstvom? — Tako je z našo državo, kjer je zavoljo nesrečnega centralizma vsake tri mesece drug gospodar. Kaj bo s tako državo. Samostojneži, ali vas kaj peče vest radi izdajstva in zločina, ki ste ga povzročili nad slovenskim ljudstvom?

p Samostojneži vprašujejo naše poslance in ministre, kdaj bodo izpolnili svoje obljube, ki so jih dajali ob volitvah. To se pravi: kdaj boste izvlekli Slovenijo iz močvirja, v katerega smo jo pomagali pahnuti ml samostojneži in kdaj boste raztrgali centralistične verige, ki smo jih mi pomagali natakni slovenskemu ljudstvu. Na to odgovorjamo: Naši ministri so v 3 mesecih več naredili, kot minister Pucelj v enem letu. Započeli so boj zoper korupcijo, ki je žrla slov. davke, započeli so delati za sporazum med narodi, in začel se je izdelovati zakon za izenačenje davkov. Le pustite naše ministre na vladi vsaj toliko časa, kot je bil Pucelj, pa se bo še marsikaj popravilo. Res pa je, da se niti v petih letih ne da vse to dvigniti iz razvalin, kar so samostojneži s svojim glasovanjem za velesrbski koruptni centralizem pomagali uničiti.

p Davki in Kmetijski list. Samostojneži se vedno bolj grabijo za glavo, ko vidijo, kam je slovensko ljudstvo prignal centralizem, za katerega so glasovali tudi samostojneži, ker jih je dr. Žerjav najel in plačal zato. V petih letih bomo vsi slovenski kmetje na bobnu, priznava Kmetijski list. To je čisto res, če bo še naprej vladal centralizem, kateremu so nas pomagali prodati samostojneži. Zato pa naši ministri in poslanci vodijo tak odločen boj proti centralizmu, da preprečijo reko slovenskih milijonov v Belgrad. Kaj pa ste vi samostojneži v tem boju naredili. Niti koraka, ker ste sami navdušeni centralisti.

p Kdo je povišal davke. Kmetijski list bi silno rad zatajil samostojno hudodelstvo nad slovenskim ljudstvom, ko so samostojneži glasovali za centralizem in s tem postali sokrivi ne samo vseh krivičnih davkov in izmozgavanj slovenskega ljudstva, temveč tudi ogromne korupcije, ki se mora uganjati samo v centralistično urejeni državi. Zato bi Kmetijski list seveda klerikalcem rad naprtil svoje grehe. Pa se muči ob potu svojega obraza. «Klerikalci ste v Zagrebu omogočili radikalno vlado, ki je sklenila davke. Samostojneži čisto dobro vedo, da so takrat klerikalci v Zagrebu preprečili liberalno-radikalno vlado, ki bi Slovence še vse drugače odirala, kot jih je radikalna. Zakaj znano je, da je Pribičević neprimerno hujši sovražnik Slovencev in Hrvatov kot kakšen

radikalni Jovanović. — Saj vemo, samostojneži, da vas vest peče radi izdajstva nad Slovenijo, toda s tajejem si je ne boste prav nič olajšali.

p Plačani samostojneži. Nismo še pozabili, da je — kakor je sodnijsko dokazano — samostojno kmetško stranko ustanovil dr. Žerjav, veliki centralist ter plačal nekatere takratne samostojne voditelje s precejšnjimi vsotami. Načrt je bil ljudstvo preslepiti, da se pri volitvah odloči za centralizem. In načrt se je žal posrečil. Samostojneži so agitirali za avtonomijo in prisegali, da z liberalci nimajo nobene zveze. Ljudstvo je verjelo ter v večini glasovalo za liberalce in samostojneže. Po volitvah so pa samostojneži in liberalci skup potegnili ter glasovali za — centralizem. Na to ne bomo pozabili zlasti tudi ne v teh dneh, ko nas centralistični davki od velesrbske vlade uzakonjeni izmozgavajo.

p Pucelj in dr. Kulovec. Pucelj silno jezi, da v enem letu svojega ministirovanja ni toliko naredil za slovensko kmetijstvo kot dr. Kulovec v dobrih dveh mesecih. Veste, g. Pucelj, do kmetov je treba res ljubezen imeti, potem se res kaj naredi.

p Kmetijski list laže kar naprej. Pravi, da imajo naši ministri 40.000 mesečne plače, Pucelj pa je imel kot minister — 700 Din. Obojno je taka bedastoča, da se je Pucelj sam smejal, ko je to bral. Dejstvo pa je, da je Pucelj bogatin, naši ministri pa žive od danes do jutri.

p Kdaj bo boljše? Kadar bo padel samostojno radikalni centralizem, in še takrat ne takoj. Samostojno-liberalni centralizem je pokradel milijarde državnega denarja v korist velesrbskim porodicam. Naši ministri so dobili vse državne blagajne skoro do zadnjega izpraznjene, kljub temu, da bi se moralo iz njih dobiti potrebnega denarja do 1. aprila 1925, ko je začetek novega proračuna. Pač pa so naši ministri nov proračun sestavili tako, da bi se v Sloveniji drugo leto moglo zopet začeti boljše gospodarstvo, toda nevarnost je, da bo samostojno-liberalni centralizem, ki besno sovraži Slovence in Hrvate, zopet vse uničil. In ta centralizem imajo na vesti samostojneži in Žerjavovci.

JUHAN
se dobi v vseh
specerijah prodajalnah

Kupimo vsako množino BUKOVH DRV. Družba
»Ilirija«, Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8. 6528

NOŽE ZA RIBANJE ZELJA
PRODAM. — Dravije št. 41. 6599

Odeje velike 145 x 200, dobro prešite, iz močnega rožnatega kambrika, s fino pavolo, po 220 Din; fini flanel porhant po 14 Din in razne po skoro polovični ceni razpošilja po pošti TEKSTILBAZAR - Ljubljana, Krekov trg. 6544 Zahtevajte novi cenik!

PO SVETU

Volilna borba na Angleškem je postala zelo živahna. Glave stranke, ki bodo merilo svoje moči, so tri in sicer liberalna, konservativna in delavska. Vse stranke so izdale manifeste na narod in prirejajo volilne shode, na katerih nastopajo vodilni angleški državniki. Dočim se je ob prejšnjih angleških volitvah bila odločilna bitka vedno le med liberalno in konservativno stranko, sta sedaj obedve obrnili svojo ost na Mac Donaldovo delavsko stranko. Ponekod sta celo postavili skupne kandidate proti delavskemu kandidatu. Mac Donald pa to ne straši, ampak upa, da mu bo ljudstvo z ozirom na sedanje uspehe njegove politike poverilo svoje zaupanje in mu omogočilo nacionalizacijo rudnikov in prometnih sredstev, kar obljublja delavska stranka v svojem programu. Vse tri stranke so postavile 1330 kandidatov. Delavska stranka kandidira tudi nekaj invalidov med njimi dva brez nog.

Na Češkem se liberalne stranke pripravljajo na ločitev cerkve od države. Kakor hitro bi bil ta predlog sprejet v parlamentu, bo katoliško narodna stranka prisiljena izstopiti iz vlade in preiti v opozicijo.

Italija. Parlament se sestane 12. novembra. Mussolini si mnogo prizadeva, da bi pridobil tudi nekatere opozicionalne stranke, da bi ga v parlamentu podpirale. Del liberalne stranke pod vodstvom Salandre je res sklenil podpirati vlado, dočim se drugi del temu odločno upira. — Fašisti bodo 28. oktobra t. l. z velikimi slovesnostmi proslavili drugo obletnico pohoda na Rim. Po celi Italiji se bodo vršila fašistovska zborovanja in druge prireditve. Na narod bodo izdali manifest.

Francija bo v kratkem priznala Rusijo ter z njo stopila v trgovske stike.

Vladna kriza na Madžarskem. Iz madžarske vlade je izstopil poljedelski minister Szabo-Nagy. Povod njegovega odstopa so zahteve zemljoradnikov glede pravičnejše izvedbe agrarne reforme; glede znižanja železniških tarifov in še nekatere druge zahteve, ki jih hočejo zemljoradniki na ta način izsiliti od vlade.

Svetujemo vam enkrat za vselej,

da si pri nakupu manufakturnega blaga ogledate veliko zalogo v trgovini MIH. LAPUH v Skofji Loki, Spodnji trg. — Stoji od Din 55.— dalje. Ostanke pod lastno cenol Cene najnižje!

Volneno in perilno blago

kakor tudi vse vrste manufakturnega blaga dobite v veliki izbiri in po ugodnih cenah pri trvdki

R. Miklauc Ljubljana

Lingarjeva ulica - Medena ulica

- Pred Skofijo.

Zahtevajte cenik ali vzorčno knjigo!

NAZNAMILA

n Koledarčki Jugoslov. Kmetске zveze se dobe tudi pri tajništvo okrožja Kmetških zvez v Novem mestu (tiskarna Krajec, pritičje, levo). Letošnji koledarčki so po vsebini boljše od lanskih, zato naj somišljeniki pridno segajo po njih. Cena 10 Din.

n Povpraševanje. L. 1881 v župniji Mokinje rojeni Jožef Košir p. d. Vrtačnikov, je bil v Ameriki v državah Colorado in Minnesota. Zadnji njegov naslov iz l. 1918 je bil Tioga Box 87; od tedaj ni nobenega glasu več o njem. Ako bi kateri njegovih tovarišev kaj vedel o njegovem sedanjem bivališču ali morebitni smrti, se prosí, da isto proti nagradi sporoči Primožu Košir na Brezjah pri Mekinjah, p. Kamnik. — Anton Ogrin, rojen l. 1877, pristojen v Mekinje, je zadnjikrat pisal l. 1914 iz Minnesote, od tedaj ni nobenega sporočila o njem. Fr. Iskra, župan na Zduši, p. Kamnik prosi, da proti odškodnini njemu naznani, če bi kaj vedel, če in kje imenovani še živi ali pa je že umrl.

n Živinorejska zadruga v Predosljah nad Kranjem priredi v nedeljo 26. oktobra zadrugo premovanje goveje živine na Brdu pri Predosljih. Dopoldan ob pol deseti uri se začne pregled in ocena priznane živine, popoldne ob 3. uri pa je živinorejsko zborovanje in razdelitev nagrad posestnikom priznane živine. — Zadruga stopa po dveh letih delu pred javnost, zlasti pa pred gorenjske živinorejce z združenim premovanjem, da pokaže uspehe svojega združnega dela, drugim pa da pobudo za skupno delo v živinorejskih združenjih. Živinorejci Kranjskega sodnega okraja, zlasti pa občinski zastopniki sosednih občin se v ljudno vabite, da se številno udeležite prvega združnega premovanja po vojni na Gorenjskem.

n Pevsko društvo »Škrjanček« v Smartnem ob Savi priredi v nedeljo 26. oktobra igro s petjem v 5. dejanjih »Mala pevka« v Zeljarni. Začetek točno ob 3 popoldan. K obilni udeležbi vabi odbor.

n Zadruga šola. V zimskem semestru tekočega šolskega leta se otvori na Državni dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani Zadruga šola, ki se prične z vpisovanjem dne 4. novembra t. l. od 10. do 12. ure dopoldne in traja do Velike noči 1925. Sprejemajo se le moški, ki so stari najmanj 16 let in so dovršili ljudsko šolo. K vpisovanju je treba prineseti rojstni list, zadnje šolsko izpričevalo in 15 Din. Solnine ni nobene. Redni pouk se prične 4. novembra t. l. ob 2. uri popoldne in se bo vršil vsak delavnik od 2. do 7. ure zvečer. V slučaju prevelikega števila prijavljenih imajo prednost kmečki posestniki in njihovi sinovi, ki nameravajo sodelovati pri domačih združenjih.

JEŽICA PRI LJUBLJANI.

(Pevska prireditelj.)

Pevski odsek Katol. prosvet. društva na Ježici priredi v nedeljo 26. oktobra t. l. točno ob pol 4. uri popoldne v dvorani Društvenega doma svoj prvi koncert. Vsi prijatelji petja od blizu in daleč najljubneje vabljeni.

Schicht

SIROM · DOMOVINE

TRSTENIK.

(Smrt vzornega moža.)

Dne 17. oktobra smo pokopali v visoki starosti Boštinkovega očeta s Pangršice. Rajnik je bil po celi okolici znan sidarski mojster. Če bi se spravilo skupaj vse hiše in štale, ki jih je pokojnik posedal, bila bi že precej velika vas. Krog njega se je shral cel krog trsteniških sidarjev, katerim nikdar ni manjkalo dela. Kajti Boštinkov oče so bili mojster-poštenjak, kakršnih se ne dobi veliko. Bil je pa tudi globoko veren, otroško pošten mož. Lepo se je pripravljaj na smrt. Vsak delavnik je prišel k sv. maši in ni ga ustavil ne sneg ne dež, ne sima ne blato, četudi ni bil blizu cerkve. Še v nedeljo pred smrtjo je bil pri službi božji. Razume se, da mu je bilo pogostno sv. obhajilo v veliko tolažbo. Tudi v apostolstvo mož se je vpisal. Dan tešenja sv. R. Telesa pa je cel dan premolil v cerkvi. Bog nam nakloni še veliko takih mož!

IZ PREDDVORA NAD KRANJEM.

(Izobraževalno delo.)

Naše kat. prosvetno društvo zre lahko s ponosom na svoje delo, ki ga je vršilo v pretekli sezoni. Najbolj delavna sta bila dramski in orlovski odsek. Dramski odsek je odigral sledeče igre: Trije tički, Pod vaškim znamenjem, Strahomir, Na betlehemskih poljanah, Cigani, Miklova Zala, Velečarist in Dekle z biseri.

Orlovski odsek pa je priredil televadno akademijo ter imel 106 televadnih ur, 36 sestankov, 10 predavanj in mnogo deklamacij. Televadci so se udeležili tehnične in org. tekme ter nastopili na več zunanjih prireditvah.

Na našem odru je 15. avgusta gostoval Ljudski oder iz Ljubljane s igro Teške ribe. 5. oktobra pa je naše prosv. društvo otvorilo sezono za leto 1924/25 s igro Charlejeva teta ter je ponovilo dne 19. oktobra.

Na praznik Vseh svetnikov pa se vrši priljubljena igra »Mlinar in njegova hča«, ki pa se ne bo ponovila. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala, na kar opozarjamo. Začetek ob 3. uri popoldne. Uljudno vabimo.

LOM.

(Gasilska veselica.)

Veselica gasilskega društva se je vršila 12. oktobra brez nereda in protopa, brez plesa in harmonike. Namesto to se so glasile tamburice in pesmi. Ker je bilo ravno farno žegnanje v Lomu, je bilo na veselici ogromno ljudstva. Še pred mrakom so odšli triški, kriški in kovovski gasilci in drugi udeležniki mirno loinov.

MEKINJE.

(Razno.)

Takajšnji nadučitelj g. I. Primožič je bil imenovan šolskim nadzornikom kranjskega okraja. Častitamo! — 28. sept. so invalidi pri nas igrali iz ruščine prevedeno duhovito igro »Svatba Krečinskega«; naše izobraž. društvo pa priredi 26. oktobra popoldne Pinigarjevo narodno igro »Verigac«. — Ponavljanje sv. misijona bomo imeli od 16. do 21. nov. tega leta. V ta namen bosta prišla dva gg. misijonarja iz misijonske družbe.

Št. JERNEJ NA DOLENJSKEM.

(Odgovor Kmetijskemu listu.)

V »Domoljubcu št. 40 sem odgovoril na Kmet. list, v kolikor se je dopis tical mene in sem izjavil, da ne bom izval, če bom pa po nasprotnikih izvan, bom odgovarjal. In ker so me izvali in natvezali zopet laži, bom zopet odgovoril. Zakaj se g. dopisnik, kot sem Vas že ponovno posval, ne podpisate? Zakaj se skrivate še vedno pod zaščito Pueljevega hrbta? Če pišete resnico, zakaj se bojite izdati svoje ime? Zakaj ne odgovorite jasno na tiste točke, o katerih sem javno trdil — in na tej trditvi še vedno vstrajam — da lažete? Vprašal sem vas, koga smatrate za »nevarnega klerikalnega črnuha, ki laže in prav pošteno ljudi skubec in odgovarjate, da je to dopisnik v št. 38 Domoljuba. Zakaj se ne izrazite točneje? V št. 38 sta bila iz Št. Jerneja dva dopisa. Enega sem pisal jaz in sem se tudi podpisal. Na tistega mi dopisnik »Domovinec« še do danes ni odgovoril in je zato javno razglašen za lažnika. Drugega dopisa pa jaz nisem pisal. Če smatrate pa mene, pa jasno odgovorite, ne po ovinkih, da boste lahko svojo trditve dokazali pred sodiščem. — Pravite, da je na »veliko kaplanovo jezec veliko tistih, ki berejo Kmet. list. Jaz pa pravim, da jih je prav malo in to je ravno čmoje veliko veselje« da ga tako malo berejo in da toliko bolj berejo »Domoljubac.

Da nisem pritožbe zoper volitve spisal jaz, sem jasno dokazal že zadnjč, ko sem rekel, da sem bil dne 20. julija ko je bila pritožba spisana, doma v Mirni peči na birni. Če mi dokažete, da sem le en stavek napisal na pisalnem stroju kar sem v Št. Jerneju, to je od 5. avgusta 1923 pa do danes, Vam takoj izplačam 10.000 Din.

Kar se tiče očitane slabega občinskega gospodarstva, si natančneje ogledajte dopis g. župana Krhina v 41. številu Domoljuba.

V drugem dopisu Kmet. lista št. 43, ko pravite, da sem dne 13. julija, t. l. dan pred volitvami točil v trafiki št. 2 rujno vince in sladko pel, zopet dvojnja laž. Rujnega vinca nisem točil. Če pa sem slučajno prišel po cigarete in so mi ponudili — ker so bili ravno pri botriji — kozarec piva, ali mislite g. dopisnik, da sem vas vprašal za dovoljenje, če ga smem piti? Sladko pa tudi nisem pel, ker po izjavi g. organista sploh pevec nisem. Sicer pa, ali mislite, da bom prišel zopet vas vprašati, kdaj naj bom vesel in kdaj naj se kisel držim?! Ker ste me izvali, si posledice sami pripisite! Informiral sem se, kje so v trafiki dobili tisti dan pivo in sem svedel, da pri g. Rečeljanu. Tega sem dne 15. okt. naznanil glavarstvu. Če bo g. Rečelj zato kasnovan, se naj zahvali iznivajočemu in lažnivemu dopisniku Kmetijskega lista. — Kovačič Anton, kaplan.

Našim rodbinam

priporočamo našo pravo domačo

Kolinsko cikorijo

izvrsten pridelek za kavo.

Pravo

Schichtovo milo z znamko „Jelen“

varuje Vaše drago perilo. Pri nakupu pazite na ime

„Schicht“ in na znamko „Jelen“!

3

GOSPODAR

Gnojite jeseni travnike.

Letos smo imeli na travnikih obilno košnjo, čemur je bil vzrok predvsem deževno vreme, torej zadostna vlaga. Z obilno košnjo smo pa vzeli iz tal veliko hranilnih snovi in prihodnje leto se moremo le tedaj nadejati obilnega in dobrega pridelka na travnikih, in sicer tudi ob neugodnem vremenu, če nadomestimo hranilne snovi, ki smo jih s pridelkom vzeli iz zemlje, s pravim gnojenjem.

S hlevskim gnojem gnojiti travnike je sicer zelo uspešno, toda imamo ga premalo, da ga nam primanjkuje še za bolj potrebne njive. Gnojnico seveda zvozimo vso na travnike tekem jeseni, zime in spomladi. Toda tudi nje je malo. Seči moramo torej po gnojilih izven posestva: po umetnih gnojilih.

Za travnike so po dosedanjih izkušnjah najboljša fosforna gnojila, predvsem Tomasova žindra, ter kalijeve gnojila, najboljša je kalijeve sol. (Kajnit je tudi kalijevo gnojilo, se pa dandanes pri dragi prevozniki ne izplača, ker je kali v njem predrag.) Le na tistih travnikih, kjer je dovolj fosforove kisline in kalija, zrastejo tečne debelje, dobre trave in druga okusna zelišča. Tomasova žindra je za travnike izmed najboljših fosforovih gnojil, ker je njen učinek trajen in se uspeh pozna po več let. Dobra je tudi kostna moka, ki ima razen večje množine fosforove kisline tudi nekaj odstotkov dušika, ki je dragoceno rastlinsko hranilo.

Če hočete torej imeti v prihodnjem letu dobro letino sena, pognojite že sedaj jeseni in pozimi svoje travnike z gnojnico, s Tomasovo žindro ali kostno moko in s kalijevo soljo. Na oral travnika vzamemo 300 kg Tomasove žindre in 100 kg kalijeve soli. Kjer ni gnojnice, vzamemo spomladi še 100 kg apnovega dušika.

I. Kako je bilo nekdanj.

Stari ljudje še danes pomnijo kako malo je bilo »njega dni« v naših krajih sadnega drevja. P o s a m e z n e orjaške tepke, jablane prav navadnih sort, črešnje drobnice, orehi koščatki in samorasle češplje in drobne slive, po vinorodnih krajih grenke breskve — to je bilo običajno sadno drevje tistih časov. Rastlo je pač tam, kamor ga je zanesel s l u č a j, bodisi, da se je zasejalo samo, bodisi, da ga je gospodar zasadil namenoma — navadno pa brez prevdarka in reda. Rastlo je tudi iz večine brez nege in strežbe. Taki so bili tedanji sadni vrtovi. Sledove in ostanke zasledimo še dandanes marsikje po naši domovini. Večji prostori zasajeni s sadnim drevjem v kakih somernih razvrstitvi in premišljeni vreditvi po plemenih ali celo po sortah so bili skoro neznani. Kar se je količkaj obneslo naravnost iz semena ali iz izrastkov iz korenin (češplje, slive, orehi, breskve), to se je razmnoževalo

samo, mnogokrat tudi s pomočjo miši, veveric in drugih takih »pomagačev«. Za jablane in hruške so pa kopali divjake po grmovju in gozdih in jih presajali k hišam, kjer se je našel primeren in ugoden prostorček za sadno drevo. Mnogi taki divjaki so ostali »divjaki« vse žive dni. Navadno so jih pa požlahntjevali redki, a zato tembolj čislani »umetniki«, ki so znali »cepiti« (požlahntjevati v razkol ali precep). Da pri tem postu niso dosti gledali na izbiro plemen in sort, je umljivo samo ob sebi. Vse je bilo prepuščeno slučaju. Kar je prišlo slučajno pod roko v grmovju — najsibo divja jablana, ali hruška ali črešnja — tisto so izkopali, ne glede na starost ali obliko in tisto so posadili, ali bolje povedano zateptali v zemljo, kamor je pač slučajno naneslo. Sorte je navadno izbiral cepljač, ki je »lomil« cepiče, kjerkoli je vedel za kako sorto, ki je bila po njegovem mnenju dobra. Izvečine je šlo za to, da je drevo le »cepljeno«, ker so mislili, da se požlahnti že s samim cepljenjem.

Po nekaterih krajih, kjer so se tega posla poprijeli izobraženi, ki so imeli posebno veselje do sadjarstva — navadno so bili to pri nas duhovniki in učitelji — je šlo hitreje in bolje. Zanesli so med ljudi boljše ljudi boljše sorte in začeli tudi z negovanjem sadnega drevja. Odločevale so tudi druge okolnosti. Zelo ugodno podnebje, prikladne lege in primerna zemlja — vse to je ugodno vplivalo na razvoj sadjarstva.

Prvotno so sadili sadno drevje zgolj s tem namenom, da bi imeli sadje za dom. Le v bližini večjih mest so ga prodajali že v davnih dobah tistim meščanom, ki niso imeli posestev. Takrat se je povzilo največ surovega sadja. Šele pozneje, ko je bilo pridelka vedno več, posebno ob dobrih letinah, so ga začeli sušiti za pomladno in poletno rabo in za slaba leta.

Tako je bilo sadjarstvo pred sto in več leti — pa ne samo pri nas, ampak skoro po vsem svetu, razen v vročih krajih, kjer uspeva južno sadje, ki raste in zori brez posebne človeške brige skoro samo od sebe.

Gospodarska obvestila.

DENAR.

g Vrednost denarja 20. t. m. lira 3 Din, funt šterling Din 308, dolar 68—69 Din, francoski frank Din 3.55 do 3.60, češka krona 2 Din, švicarski frank Din 13.25.

CENE.

g Tržišče z žitom. Kupčija z žitom je v splošnem mlačna. Cene pšenici so približno stabilne ter z ozirom na visoko stanje dinarja precej visoke. Vzlic temu je inozemstvo začelo živahneje kupovati blago, ker vidi, da so cene precej stalne. V drugem žitu je za enkrat še malo prometa.

g Ljubljanska biagovna borza. Cene se razumejo franko Ljubljana, kjer ni drugače označeno. Pšenica domača Din 380, baška Din 420—430; oves baški Din 315—320;

koruza baška Din 330; v storžih Din 190; moka baška na bazi nulerca Din 305—315; laneno seme Din 685; stročnice: fižol »ribničan« Din 500, franko Postojna Din 615; »prepelicar« Din 450, franko Postojna Din 550; »mandalon« Din 350, rjavi Din 350. Sadje: jabolka za mošt franko nakladalna postaja Din 0.60, sortirana Ia, franko nakladalna postaja Din 225.

g Les v Ljubljani. Smrekovi in jelovi hlodi, 4 m dolžine 25—60 premera, franko nakladalna postaja Din 305; hrastovi napol suhi plohi, 2 in 3 m dolž., 80—100 mm, od 20—50 cm širine, franko meja Din 1225; deske III., franko meja Din 520; hrastovi frizi 6, 7, 8, franko meja Din 1500—1520; oglje prima, vilano, franko meja Din 115.

Lesni trg je vzlic valovanju dinarja in lire vendar še precej živahen ter je posebno zanimanje za stavbeni les od strani Italije v zadnjem tednu porastlo. To pomenja, da so se naši sosedje že navadili na naš trg, ki jim ga niti Avstrija ne more nadomestiti. Razven stavbenega lesa je bilo precej zaključkov za oglje in za bukova drva, ki so v zadnji dobi v ceni zelo narasla. Tudi grški kupci se zanimajo za naš les, ne morejo pa priti blizu, ker so jim naše železniške tarife previsoke.

g Tržišče s svinjsko mastjo. V Zagrebu so začetkom minolega tedna poskočile cene svinjske masti od 38 na 39.50 Din za kilogram. Vzrok leži baje v tem, ker so splošne zaloge še majhne.

g Tržišče z jajci. Izvoz jaje na tržišča postaja zadnje čase vedno slabši, čeprav so se cene dvignile na Din 1.70 do 1.90 za komad. Ta cena je pa z ozirom na inozemske cene očitno previsoka. V inozemstvu cene popuščajo posebno zaradi naraščajočega dovoza jajc iz Italije in Bolgarije. Cene v Švici se gibljejo od 240—245 švicarskih frankov za zabojo (1440 komadov).

g Tržišče hmelja. Zalec. Kupčija se šibko razvija. Prav živahne kupčije še ni bilo, vendar se cene prilično drže. Žal le, da se ravna ne samo po položaju na zunanjih tržiščih, temveč tudi po tečaju dinarja. Zadnje dni so cene nekaj boljše, pri čemer igra važno vlogo množina ponujenega blaga. V okolici Braslovč se je neka večja partija prodala po 105 Din za kg. Običajne cene se kretajo okrog 100 Din in tudi nižje.

ŽIVINA.

g Ljubljanski živinski sejem. 15. t. m. Na semenj je bilo prignanih 170 konj, 66 volov, 85 krav, 4 teleta in 105 prašičev. Povprečne cene za kg žive teže so bile: voli debeli prvovrstni Din 13.50, drugovrstni Din 13—13.25, voli za vprego Din 12.50 do 12.75, krave debele Din 9—10, klobasarice Din 7—9, teleta Din 17—18, prašiči 6—10 tedenski do Din 250, prašiči debeli za kg Din 17—18, prašiči peršutarji Din 15.25 do 16.50. Par dobrih konj Din 16.000. Ta sejem je bil srednje obiskan in kupčija bila slaba. Vkljub temu, da so prodajalci popuščali pri cenah, se kupčija ni mogla živahno razviti. Cene so v zadnjem tednu precej padle.

Vedno najnovejše

volneno blago za ženske obleke in bluze
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

Če se izvozne prilike ne izboljšajo, je pričakovati še nadaljnjega padca cen.

g Zivinski sejem v Mariboru 14. t. m. je bil precej živahen, kupčija je bila pa slaba in cene so nazadovale. Povprečno se je plačevalo za kg žive teže: voli debeli Din 12.75—13.50, poldebeli Din 12—12.50, voli za vprego Din 11.50—12, bikji za zakol Din 9.25—13.50, klavne krave debele Din 10.50—12.75, plemenske krave Din 8.50 do 11, krave za klobasarje Din 5.25—8, molzne krave Din 10—12.50, breje krave Din 10—12.50, mlada živina Din 10.50—13.

LETINA.

g Pridelek koruze v naši državi. Po poročilih iz vseh strani naše države bo letina koruze tako obilna, kakor že dolgo let ne. Računa se, da bo povprečni pridelek na hektar znašal od 20—50 stotov, kakor so pač kraji več ali manj ugodni za gojitev koruze. S tem pridekom bo kmetovalcem nadoknaden primanjkljaj v pšenici. Tudi kakovost koruze je letos zelo dobra.

g Pridelek sladkorja v Jugoslaviji. Pridelek sladkorne pese je letos tako obilen, da naše sladkorne tvornice ne morejo poročati niti vsega pridelka, ampak morajo celo peso izvažati v inozemske tvornice. Posamezne naše tvornice bodo po ceni poročale naslednje količine sladkorne pese: Bečkerek 15.000 vagonov, Novi Vrbas 16 tisoč vagonov, Osijek 16.000 vagonov, Črvenka 18.000 vagonov, Usora 900 vagonov, Čuprija 10.040 vagonov, Beograd 12.000 vagonov in Beli Manastir (Belje) 12.000 vagonov, skupno torej 108.000 vagonov. Ti bi dali 11.000 vagonov sladkorja. Ker se za domači konzum potrebuje le 6000 vagonov, se bo torej moglo izvoziti 5000 vagonov sladkorja. — Ni čuda, da ponujajo tvornice sladkor celo že po 12 Din za kilogram.

DAVKI.

g Osebna dohodnina. Osebne dohodnine mora vrag vesel biti, ker napravila toliko jeze in natolcevanja med davkoplačevalci in sosedi. Nedavno pride k meni kmet, ki plačuje 44 Din direktnega davka in ima doma kopo majhnih otrok, pa so mu naložili blizu 200 Din osebne dohodnine. Pritoži se? Pa kako? Da bo plačeval še nekaj stroškov za pritožbo! Govorilo se je tolikrat, da bi se zvišal obdavčljivi dohodek — nekje so predlagali 20.000 Din. Ni še nič preveč, ako se pomisli, da se v Avstriji do 1200 kron ni nič plačevalo in je treba ta znesek primerno sedanji valuti v 60—70 pomnožiti, kar znese 70—90 tisoč. Ne verjamemo, da bi se toliko zvišalo; pa če bi se tudi, bo kmet še zmeraj moral prenašati razne sekature davkarij! Za manjše kmete, do gotove vsote direktnega davka — pa tudi za obrtnike — recimo do 80 Din naj ne pride noben kmet nič v poštev, ker pri 70 Din direktnega davka, ima 350 Din čist. kat. prinosa. Ako pa ima kdo več, naj se mu k zemljarini doda majhen pribitek, če ni zadolžen. Tako bodo saj srednji kmetje imeli enkrat mir, večji bodo pa tudi vedeli, kedaj pridejo do plačila. Koliko manj pišarij in manj sitnosti bi bilo! To osebno dohodnino bi bilo treba temeljito preurediti.

(Dalje glej v naslednjem stolpcu spodaj.)

GOSPODINJA

IGRA IN DOMISLJIJA.

Duševni otrokov razvoj more mati prav posebno pospeševati, ako otroka nikoli ne pusti brez dela. Njegovi starosti primerno ga zaposluje zdaj z igro, zdaj s kramljanjem in pripovedovanjem, zdaj z malo pomočjo, ki jo zahteva od njega in pozneje tudi resnično delo. Saj celo čisto majhen otrok ne more biti brez dela; igra se z ročicami in nožicami, usti in jezikom. Z vso resnostjo jih preklada in žene pri tem svoje glasove, da ima s tem opravka cele ure. Nato pa utrujen zaspi, da potem iznova prične s svojim važnim delom. To delo je seveda spočetka zgolj zunanje in mehanično. Kmalu pa že dobi v roke igrače, s katerimi se zabava, pa tudi že vadi roke, ki so od začetka strahovito nerodne in oči z opazovanjem. Prijemijo, postavlja, prestavlja, podira, dela vnovič, poizkuša in izpreminja, kakor mu narekuje neka notranja moč, ki jo imenujemo fantazijo. Tako je pri igri vedno zaposleno telo in duša, telo z rokami, oči in jezikom, ki so pa vsi trije na neznan način tesno v zvezi z dušo, namreč, da otrok pri tem sicer silno otročjem delu že začenja misliti in preudarjati, seveda še zelo preprosto. Vendar je ravno igra prvo okence, skozi katero poka otrokova duša v svet, ki si ga seveda otrok misli po svoje. Silno majhen in omejen je otrokov svet, preprost in enostaven, a ravno ta preprostost in enostavnost otroka zadovoljuje in osrečuje. Z igračami, s stvarmi in z živalmi je otrok v najboljšem razumevanju; z njimi se pogovarja, veseli in žalosti. Materino delo posnema v obče vanju z njimi: kakor ravna mati z njo, tako ravna mala hčerka s svojo punčko. Otrokova igra je pa tudi verna slika vtisov, ki jih je dobil iz svoje okolice. V igri se poka-

že otrok, kakršen je; vse njegovo razpoloženje stopi v igri na zunaj. Ako zna mati iz svojih otroških spominov izbrati in prirediti svojemu otroku pravilno zaposlenost in zabavo pri igri, si je vnovič osvojila njegovo srce in mu nudi res to, kar rabi za čustveni in duševni razvoj. — Najboljše igrače so take, ki more z njimi otrok samovoljno razpolagati; zato naj ne bodo drogocene, nego preproste in enostavne. Otroku naj nudijo mnogo različnega dela, ker s tem pospešujejo delovanje fantazije. Lepo in umetno izdelane igrače otroka kljub visoki ceni kaj malo zanimajo. Nič mu ne pomaga taka igrača, za katero mu mati venomer zabičava, naj pazi na njo. Prav pogosto tako igračo razdere, da bi videl, če je notri kaj za njega, ker mu zunaj ničesar ne nudi. In potem je kazen in jok, a čisto brez potrebe, ker je otrok ravnal prav po svojem nagonu. Če drugič zopet dobi podobno igračo, bo pač storil prav tako in na ta način mati naravnost neguje uničevalni nagon.

Otrokova narava zahteva izpremembe; zato mu je je treba tudi privoščiti, le mati mora gledati, da pri zbiranju pravo zadene. — Boječi in bolj sanjavo razpoloženi otroci naj se pozneje prav pridno udeležujejo skupnih zabav in iger; sami naj izdelujejo kar največ igrač in drugih drobnarij. Poročajo tudi, da se otroku odstopi skrb za kakšno rožo ali žival; mati naj si ga tudi kmalu vzgoji za pomagata pri svojih delih. Kako ponosen je otrok, ko mati vpoštevata njegovo delo in se mu nekako zdi, di bi mati skoro brez njegove pomoči ne mogla izvršiti nobenega dela. — Pri igri ni treba razločevati med dečki in deklicami, ker je mnogo takih iger, ki ugajajo enim in drugim; saj se pozneje sami ložijo in sodelu-

RAZNO.

g Kuhanje žganja za domačo porabo. Na podlagi zakona je dovoljeno v svrhu naprave žganja za lastno potrebo nakupiti si sirovin in sicer: za družine od 5 članov po 1000 kg; za družine od 6 do 10 članov po 1600 kg; za družine od več nego 10 članov po 2000 kg. V ta števila družine je računati samo tiste člane, ki so najmanj 18 let stari ter imajo pravico do trošarine prostega žganja. Vsi oni, ki si nakupijo večjo količino surovin (vinskih in sadnih tropin ter drož), morejo kuhati žganje le če plačajo trošarino.

g Zavod za semenogojstvo. Pred kratkim je bila dovršena preuredba kmetijske postaje v L e s k o v c u v semenogojstvo postajo, ki bo s časoma v stanu skrbeti za oplemenitev semenja za celo državo. To bo ena največjih takih postaj v naši državi.

g Anketa o izboljšanju živinoreje. Kmetijsko ministertvo je za 1. november t. l. sklicalo sestanek živinorejskih strokovnjakov iz cele države, na kateri je pozvanih okoli 20 naših najboljših ljudi, ki bodo razpravljali o vseh vprašanjih, ki se tičejo izboljšanja naše živinoreje. Nadalje bodo pre-

tresali tudi načrt zakona za izboljšanje živinoreje za celo državo.

g Izredna mlečnost ogrske krave. Na veleposestvu Martonvasar od Dreherja na Ogrskem imajo kravo »Avgusta 26«, ki pokazuje izredno mlečnost. Da se ugotovi verodostojnost množine mleka, jo kontrolira državni strokovnjak od decembra minolega leta nadalje. Ta krava je molzla na dan v decembru 40.5 litrov mleka z 8% tolsče, januarja 39.5 litrov z 8.5% tolsče, februarja 37.3 litrov s 6.4% tolsče itd. Značilno je pri tej kravi, da ni samo mlečnost izredna, ampak tudi množina tolsče. Od 3. maja 1923 l. do 23. februarja 1924 l. je ta krava dala 11.055 kg mleka s povprečno 5.85% tolsče, povprečno torej 36.4 kg na dan. Krava tehta 550 kg in spada med rdeče-škasto Bonihader-pleme, ki je bilo v zadnjih 30 letih prekrizano z simodolci.

Ia. Amerika

se imenuje fina rujava kotenina, izdelana iz najboljšega ameriškega bombaža. — Po trikratnem pranju postane snežno bela. V zalogi pri A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mostni trg 10.

jejo pri igrah, ki vsakemu posebno prija. V splošnem naj bodo otroci pri igri kar največ mogoče prosti in naj jim nihče odraslih ne ukazuje. Nadzorstvo sicer mora biti tudi pri igri, a le bolj od daleč in brez vsakega vsiljevanja. Kakšno veselje, ko more otrok sam delati, preurejati, ukazovati! Pri tem se poleg fantazije razvija tudi razumevanje in so prav res zaposleni glava, srce in roke.

VRT.

Kaj bomo delali na vrtu koncem oktobra in v začetku novembra? Je nekaj cvetic, ki jih moramo posaditi v jeseni, da zgodaj spomladi zacveto in zadehte. Med te spadata v prvi vrsti vrtni hijacint in tulipan. Domovina mu je Mala Azija. Od tam se je razširil po vsej zemlji. Na Holandskem imajo cele travnike posajene s hijacintami in tulipani. Od tam jih pošiljajo po vsej Evropi. Hijacintova čebula ni manjša od naše čebule. Te čebule posadimo koncem oktobra in začetkom novembra v skupinah na vrtno gredico. Hijacinti zahtevajo rahlo, z drobnim peskom pomešano in dobro zrahljano in pognojeno zemljo. V to zemljo polagamo 5—8 cm globoko in 15.30 cm vsaksebi hijacintove čebule. Nasajene čebule pokrijemo z listjem, slamo ali tudi drugimi primernimi vrtnimi odpadki šele tedaj, ko začne zmrzovati. Spomladi jih zgodaj odkrijemo. Hijacintov je veliko vrst. Po barvi so beli, rumeni, rdeči, višnjevi in tudi pisani. Na Holandskem jih goje do 500 vrst, ki se po barvi, velikosti in rasti razlikujejo med seboj.

Tulipan. Tulipan ima krasno veliko cvetje in cvete v raznih barvah kakor: s temno rujavi, rumeni beli višnjevi in tudi s pisanim cvetjem se dabi. Po obliki so enostavni in pisani. Enostavni preje cveto.

Gredica, kamor se nasade tulipani, se pripravi prav tako kot za hijacinte. Sadimo jih v istem času. Razdalja in globokost ista. Ko začne zmrzovati, jih pokrijemo s slamo, listjem ali drugimi vrtnimi odpadki. Zgodaj spomladi jih odkrijemo.

KUHINJA.

Zelene paradižnice v kislu. En kilogram zelenih paradižnic operi, jim odstrani peške, paradižnice zreži na 1 cm debele rezance. Te deni v skledo in jih z ¼ l zavrelega kisa polij; to naj 24 ur stoji. Nato jih odcedi in deni s ½ litra kisa vred in 3 dkg sladkorja ter 2 dkg soli, ter kuhaj, da se paradižnice zmehčajo. Nekoliko ohlajene stresi s kisom vred v kozarce; ohlajene zaveži s pergamentnim papirjem in shrani do porabe. Ali pa: zrezane paradižnice polij z vrelo osoljeno vodo; ko se ohladi, jih deni v steklenice, prideni par zrezanih šalotk in lovorjevih listov ter zalij z močnim kisom, da stoji čez paradižnice; zaveži in hrani. Porablja kakor kumare.

Koštrunovo meso z zeleno papriko in paradižniki: Razbeli v kozi za eno žlico masla in prideni eno zrezano čebulo; ko se nekoliko zarumeni, prideni dve zeleni na rezance zrezani papriki, ko se paprika zarumeni (kakih 10 minut) duši, prideni pol kilograma koštrunovega mesa, zrezanega (Dalje glej v naslednjem stolpcu spodaj.)

IZOBRAZBI

Žrtev slabih knjig.

»Pri enem ušesu notri, pri drugem pa ven.« Tako se večkrat opravičujejo bralci in naročniki veri sovražnih knjig in časnikov, če jih kdo opozori, da je tako branje zanje nevarno. In da je res nevarno, zato nam je zapustil najlepši zgled na samem sebi eden najplodovitejših pisateljev slabih knjig, namreč znani francoski pisatelj Rousseau (Rusó). Rojen je bil l. 1812.; ob uri svojega rojstva je pa tudi izgubil svojo mater.

Žal da mu je mati kot dediščino zapustila celo zbirko slabih knjig. Ko je vstopil v šolo, so kmalu opazili učitelji in učenci njegovo izredno nadarjenost in vedoželjnost. Škoda le, da ga je ta njegova nadarjenost prekmalu speljala k čitanju knjig, ki mu jih je zapustila njegova mati. Tako se je zgodilo, da je že s sedmim letom prebral vse, kar so imeli doma. Potem pa je jel čitati še druge za mladino nevarne knjige, katere mu je oskrboval njegov stari oče, neki protestantovski pridigar. S tem se je seveda njegov razum napolnil z verskimi dvomi in njegovo srce z vsakovrstno pokvarjenostjo. Ni čuda, da je ta pokvarjenost kmalu udarila tudi na dan tako, da so ga pred časom odpravili iz osnovne šole. Vzel ga je k sebi neki advokat, da bi mu bil za pisarja; toda ni ga mogel trpeti in ga je kmalu odslovil. Nato je prišel k nekemu pozlatarju; pa tudi ta ga je prav kmalu odpustil. Očitati so mu, da je lenuh, lažnivec in tat.

Kot tak jo je potegnil na Savojsko, kjer se ga je usmilila neka plemenita gospa Warens in storila vse, da ga spravi na pravo pot. Ker se je bila gospa sama povrnila iz protestantovske vere nazaj v katoliško, je pregovorila tudi Rusojo, da je kot 16leten mladenič postal katoličan, pa samo na zunaj. To se je namreč pokazalo prav kmalu, ker je moral zaradi grdega življenja nedolgo nato zapustiti dom plemenite gospe Warens. Sedaj pa se je z vso vno okeknil študija tedanjih brezverskih modroslovcev in črpal iz njih vsakovrsten strup na vsa usta. Sicer se je zopet delal, kakor da hoče postati dober katoličan in je zato vstopil celo v duhovsko semenišče. Toda njegova splošna pokvarjenost je bila preočita, zato jo je moral kmalu odkuriti. Nato se je potikal križemsvet z nekim glumačem, živel dolgo časa v javnem nečistovanju, s katerim se v svojih spisih večkrat celo baha, dokler ni umrl brezbožno, kakor je živel. Tudi njegovi spisi so povečini brezbožni,

kakor za guljaž, ko se nekaj minut duši, prideni še en debel paradižnik, osoli, pokrij in duši, da se meso zmehča, ga zalij s toliko juhe ali vode, kolikor hočeš imeti omake. Ako hočeš pa še več omake, lahko prideneš nekoliko moke, preden zaliješ z juho. Ko omaka še nekaj minut vre, stresi ječ v skledo in obloži z dušenim rižem, kašo ali polento. M. R.

vedar se dobi včasih tudi v blatu izgubljenno zrno in tako se dobi tudi v njegovih delih kakor zrno resnice. Zanimivo je brez dvoma posebno to, kako sodi on, sam brezbožen pisatelj, o brezbožnih knjigah. Na nekem mestu piše n. pr. takole: »Dal Bog, da bi večina naših sodobnih pisateljev ne bila nikdar prišla za pero. Zakaj v tem slučaju bi bilo naše življenje boljše in družba človeška bi imela več miru. Toda žal, da ni tako. Zakaj od vseh strani ti prihajajo, da napadajo vero, kakor pač vedo in znajo, in ji tako rušijo njene temelje, s tem pa seveda tudi temelje čednostnemu življenju. Z zasmehom pljujejo na velike izreke, ki sta jih rodili vroča domovinska ljubezen in živa vera in vporablja svoje dušne moči v to, da razdenejo in razrušijo vse, kar je človeku svetega. — — — Pojdite vi, slavni spisi, katerih bi naši očetje v svoji preprostosti ne bili mogli razumeti in pridružiti se pri naših zamecni onim še bolj nevarnim delom, iz katerih se dviga vsa propadlost današnjih dni kakor strupena sopolara, in podajte nekoč razsodnim ljudem dokaz, kako globoko je bila padla v naših dneh omika in znanost! Zakaj, ko vas bodo brali — bodo namreč bolj pametni kot smo mi — bodo dvignili svoje roke in iz dna duše govorili: Vsemogočni Bog, ki držiš v rokah zemeljske in božje duhove, odvzemi nam »omiko« in »napredek«, v katerega so nas pognali naši očetje in daj nam nazaj nedolžnost nekdajšnjih dni, ki nas edina more osrečiti in ki je tudi tebi tako ljuba.«

Pristavimo še, da je Rusó zapisal te besede v razpravi, ki ji je znanstvena akademija v Dijonu (Dijonu) prisodila prvenstvo razpisanih nagrad.

Na drugem mestu piše Rusó, pač poučen iz lastne skušnje: »Deklica, ki hoče nedolžna ostati, ne bere nikakih romanov.« — Zopet poudarja: »Kako prav bi bilo, da bi bila večina naših pisateljev molčala; več miru bi bilo med ljudmi, pa tudi več pravosti. Zakaj, če motrimo velike prevrate, ki jih je povzročila tiskarska obrt od svojega postanka do danes, in pa njen velik razvoj, ki ga doživlja dan za dnem, nam ni težko reči, da bodo vladarji kmalu obžalovali svojo nepremišljenost, v kateri so dovolili svobodo tiska.« In zopet je priznal isti Rusó, da se vselej stresse, kadarkoli gleda na svoja dela, stresse strahu. »Nikar, da bi poučeval, pohujšuje, namesto kruha daje strupa.«

PRODAM MLIN

na 4 pare kaminov in stope, vse v dobrem stanju. — FRANC MAKSE, Zalag št. 16, Novomesto.

Nad 120 milijonov kron

sem izplačal sorodnikom AMERIKANČEV v zadnjih letih kot zavarovalnine, odškodnine ponesrečenih in druge terjatve. — Ako imate Vi kako zadevo v Ameriki ali drugod na tujem, pridite k meni, da jo uredim, ako se sploča da. — Dr. Ivan CERNE, gospodarska pisarna, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6 (Ljudske posojilnice poslojpe).

LISTEK

Sovrašтво in ljubezen.

(Dalje.)

V veži na stopnicah je sedela njegova sestra Lena. Poleg nje je stal Matija, ki je bil v mestu in je pravkar prišel domov.

>Bil si v Zabukovju, Henrik?<

>Da, nesel sem tja davkele Matija ga je nežno pogledal.

>Prav je Henrik, saj lahko storiš, kar hočeš.<

Planila je kvišku.

>Pojdi v sobo, Henrik! Leno prepusti meni! Proč ne sme. Pravtako spada sem kakor tle<

Henrik je šel v sobo. Liza mu je prinesla večerjo. Gledala ga je prijazno.

>Je šlo dobro?< ga je vprašala mehko.

>Da, Liza, prav dobro.<

Bieda deklica je prijazno pokimala.

>In Lena bo tudi ostala tu, vsi ji pri-govarjamo.

Stregla mu je z veliko prijaznostjo in svojo tiho vnemo. Vse mu je ponudila in vedno vpraševala, če mu ugaja.

Siliti se je moral, da je jedel. In skoro-raj želel je, da bi ne bilo prijazne Lize pri njem. Njena prijaznost ga je danes bolela.

Skrbno ga je gledala.

>Ne smeš se tako jeziti, Henrik. Vse bo zopet dobro. Jesti moraš, Henrik!<

Kmalu na to je šel v svojo sobo. Sam je moral biti. Za vse na svetu ni hotel govoriti z nikomur, tudi z Leno ne. Komaj je mislil nanjo.

Hotel je misliti, a ni mogel pri mizi sedeti na stolu. Oblečen se je vrgel na posteljo in je mežikal v luč.

Da, tako je bilo. Vesel je bil, da je šel v Zabukovje. Molčali so, samo dva sta se mu posmehovala. Drugi ne. In eden ga je celo povabil, naj pije z njim. Dobri, stari mož! Škoda, da je moral odkloniti, toda sesti tja, med te ljudi, to je bilo nemogoče.

Bogve, ali je Prosen zameril? Mogočel! Celó gotovo!

Henrik je skočil kvišku, sedel k mizi in pisal staremu Prosenu dolgo opravičljivo pismo.

Custvo ljubezni do starega moža je napolnjevalo mladeničevo srce. Če bo sedaj gledal doli v vas, bo vedel, da je tam doli nekdo, ki mu je dober.

Oh, srečen je bil, da je pridobil prav majhen košček doma.

Nov boj se je pojavil v mladem življenju Henrika Nagliča. In v starem boju za dom, so njegovi zavezniki stopili korak od njega. Sestra Lena daleč. Ni govorila več s Henrikom; vedno je hodila okoli s temnim obrazom. Njen ponos je bil žaljen, da je grozila in svoje grožnje ni izpolnila.

Bila je šibka in je podlegla.

Toda ni bila samo užaljena trma, da se njena volja ni zgodila; čutila, da je močni odpor Bukovčanov po lastni krivdi prestreljen.

To je vedel tudi Matija.

Nekdaj je bil on tisti, ki je pridigoval mir, takrat, ko je ležala mrtva žena na mrtvaškem odru, takrat ko je prevzel otroka in je zanj iskal poti do doma. Tedaj je njegov jasni razum spoznal dobrobit edino v miru z ljudmi.

Kakor ponosna, napol razdejana trdnjava se mu je zdelo Bukovje, šibko mehko, kjer ne bo mogoče vzdržati, če ga bodo nasprotniki v dolini oblegali s sovraštvom in ga popolnoma izstradali ljubezni in veselja.

Moral bo priti dan, ko se bodo morali ljudje v trdnjavi udati na milost in nemilost.

Zato je želel Matija poravnave. Toda ko je iskal poti, z belo zastavo v roki, je bil zahrbtno napaden, on in Henrik in tudi na drago pokojnico so namerili svoje umazane strele.

Todaj ni Matija nič več vedel o miru, prišel je srd, upornost, in nanovo je utrdil Bukovje, močno, nedotakljivo, kakor je mislil.

Tako je šlo dobro vsa ta leta. Dobro?

Ali niso vsi čutili mučne lakote po ljubezni, po veselju, po skupnosti z ljudmi.

Trdnjava ni dom. Dom potrebuje odprtih vrat, širokih, svobodnih ust, na katerih ne leže okovi in ne svarilni napisi, ampak samo prijazni kažipoti.

Sedaj je šel torej mladi gospodar v sovražni tabor.

Ni šel zato, da bi se vadal v izdajstvu, šel je, da bi pokazal zaupanje in si polagoma pridobil zaupanje.

Ali ni bilo to hvalevredno.

Toda nek mučni nemir je začutil Matija v sebi, da se bo mladi bukovski gospodar tam doli ponesrečil.

Iz malenkostnega povoda je nastalo na Bukovju nasprotje. Tudi oskrbnik je bil temen in ni izpregovoril besede. Bil je jezen na Leno in zdelo se je, da ne bo vse življenje pozabil te neumne igre, ki jo je igrala z njegovim sinom.

Janček se je obnašal prav ravnodušno. En teden se je držal jezno na Leno, nato pa ni vzdržal dalje in je rekel dekletu: >Lena, to je preneumno. Rajši zopet govorimole<

Lena se je smejala in je zopet govorila z Jančkom, toda sama pri sebi je mislila: To ni mož. Ne bi si smel to dopasti. Pustiti bi moral, da bi šla; tepec je.

(Dalje.)

Ako piješ »BUDDHA« čaj,
vživaš že na zemlji raj!

»DRUŽINSKA PRATIKA« za leto 1925

JE IZŠLA in se dobiva v vseh knjigar-nah in trgovinah z galanterijskim blagom.

CENA IZVODU 5 DIN brez poštnine.
RAZPRODAJALCI DOBE ZNATEN POPUST!

UČENEC poštenih starišev se želi učiti
SEDLARSKÉ OBRTI pri kršč.
mojstru. Naslov: Hel. Medea, Begunje pri Cirknici.

Išče se pošten in priden hlapec

(tudi starejši); plača in oskrba dobra. Ponudbe na upravo »Domoljuba« pod številko 6321.

Vajenca poštenih staršev, z dobrimi spričevali, ki ima veselje do PEKOVSKÉ OBRTI, sprejemem takoj. Vsa oskrba v hiši. Naslov mojstra pove uprava »Domoljuba« pod številko 6102.

Brinje lepo rdeče, ter veliki železni **štedilnik** prodaja J. CVEK v Kamniku. 6198

Suhe GOBE in FIŽOL kupujemo. Ponudite nam blago ali pa pišite za cene. - SEVER & KOMP. Ljubljana, Wolfova ulica 12. 5696

KUPIMO vsako množino bukovih DRV, bukovega OGLJA, tesanega in rezanega LESA ter plačamo najvišje dnevne cene. Ponudbe na: PROMETNA D. D., — Ljubljana — Krekov trg št. 10.

Revma, protin, trganje v ledjih!

Dolgoletna zdravniška izkušnja uči, da se z mojim, v celi Evropi razširjenim sredstvom, oblažujejo in ozdravljajo bolečine revme in protina v mišicah in sklepih ter da se napadi pojavljajo vedno redkeje tako, da končno popolno prenehajo. — Pri zdravljenju protina in revmatizma doseza se sploh z mojim zdravilom s pomočjo topečih se sestavin, ki se nahajajo v njem in katere pomagajo izločevati sestavine iz obolelih telesnih delov in osvobojujejo telo bolečin. — Imam tisoče priznanj iz zdravniških in bolniških krogov ki soglasno potrjujejo veliko korist mojega domačega zdravljenja. — Naročite si takoj moje

NAVODILO ZA ZDRAVLJENJE

Brezplačno! Boste mi hvaležni! Brezplačno!

Pišite takoj na

AUGUST MÄRZKE, Berlin-Wilmersdorf
Bruchsalerstrasse 5. — Odd. 303.

Modna in manufakturna trgovina

nudi vse jesenske in zimske potrebštine za moške, ženske, krojače in šivilje. Krasno blago za ženske plašče in krila, razne vence in cvetlice, opreme za neveste in novorojenčke. — Velika izbira ženskih zimskih hlač, jopic, srajc, razne vrste nogavic ter velika izbira svilenih, barhent in volnenih RUT.

»Pod velbom« — Ljubljana
STARI TRG ŠT. 3.

Popolnoma zastoj dobite lepo darilo,

ako si nabavite v moji trgovini čez 1000 Din raznega manufakturnega blaga, katerega prodajam po najnižjih cenah. — ANTON SAVNIK, Školja Loka, Glavni trg. 6420

Želod, bukov žir,

BOROVE in JELOVE STORŽE, HRASTOV MAH, LIPOVO SEME in vse druge gozdne in poljske pridelke kupuje po najboljših cenah tovarna »GOBAN« d. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 85, telefon int. 924. 6414

Blago za moške in ženske obleke, perilo i. t. d. ter čevlje in druge potrebščine nabavite najugodnejše iz

veletrgovine **F. NOVAK**

LJUBLJANA 97, Kongresni trg 15

Specialni oddelek za krojače.

Zahtevajte cenike in vzorce!

Neprekosljivi so le

EXCELLA

šivalni stroji.

J. GOREC, Ljubljana,
Palata Ljubljanske kredit. banke.

Nedosežni v konstrukciji in materialu.

Izredno nizke cene.

Oglejte si jih pred nakupom.

**Najboljši
bakreni
kotli**

vsake vrste za
žganjekuho se
dobe pri tvrdki

MAKS WEISS

prvi bakrokolar, LJUBLJANA,
Sv. Petra c. 33, delavnica Sp. Šiška 168.

FR. BLATNIK — Lukovica

v lastni hiši — poleg mesarja.

Priporoča svojo **VELIKO** zalogo raznovrstnega

zimskega blaga

za **MOŠKE** in **ZENSKE** kakor tudi prvovrstnega **USNJA** po zelo znižanih cenah.

Čilski soliter

je najboljšo dušičnato gnojilo, ki najhitreje učinkuje ter okrepi rastline za nadaljnji razvoj. Pognojite ozimino s čilskim solitrom, da se bolje vkorenijo ter brez škode prenese zimske mrazove. — Pojasnila o pravilni uporabi in brošure o vseh umetnih gnojilih **BREZPLAČNO**.

**Poddelegacija Proizvajalcev
čilskega solitra**

LJUBLJANA — Gruberjevo nabrežje 16.

Pri nakupu zase in za družino se Vam priporoča staro, domače podjetje s samo češkim blagom, tvrdka

v LJUBLJANI

pri Češniku

Lingarjeva ulica.

Postrežba
strogo poštena!

Sukno za moške sukne, štof, kamgarn. Sukno za ženske plašče (mantline), velur, pliš in žamet.

Novosti v volnenem in porhantnem blagu. — Ogrinjalko kocke, svilnate, plišaste in žametne, volnene rute in šerpe. Posteljne garniture, odeje domačega izdelka. Konjski koci, plahte itd. — Vse po znatno znižani cenil

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

Obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo, v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadruzi z **neomejenim** jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad K 175,000.000.

ZOPER SLABOKEVNOST, SLABO PREBAVO, BLEDICO in OSŁABELOST vsake vrste uživajo odrastli in otroci z najboljšim uspehom «AROMATICO ZELEZNATO TINKTURO», izdelek lekarnarstva na Vrhniki. Izvrsten okus, ne kvari zob, prekaša vsako železnato vino. Stevilne zahvale na razpolago! Poliliterske steklenice po 20 Din. Razpošilja po pošti po 3, 6, 8 in 12 steklenic samo lekarnar HOCEVAR na VRHNIKI. 4331

Najboljši šivalni stroji in kolesa

Gritzner za rodbinsko in obrtno rabo vedno v zalogi

edino pri **Josip Petelin**

Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika.

Istotam potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje in sedarje Galanterija in vse drobno blago.

Popolnoma varno naložite denar v

Ljubljansko posojilnico

R. Z. Z. O. Z.

ki posluje v novopreurejenih prostorih v Ljubljani: **Mestni trg 6.**

Vloga na hranilne knjižice in takoj račun obrastuje najugodnejše ter jih izplačuje takoj brez odpovedi. Vloga z odpovednim rokom obrastuje po dogovoru.

Hočete napraviti veselje sebi in misijonom?

Mi rečemo namenoma v prvi vrsti sebi, ker kdor more osem dinarjev pogrešati ter jih princse ali pošlje Družbi sv. Petra Klaverja v Ljubljano, Miklošičeva cesta št. 3, dobi za to

lep koledar za „sveto leto 1925“,

z zanimivimi pripovedkami in slikami iz misijonov črne Afrike, kjer žive še ljudožrci in prodajajo stariši svojo otroke.

Nadalje dobite ljubki „Misijonski koledarček za mladino“, s katerim morete otroško srce nadvse razveseliti. K sklepu pa podpirate s tem prispevkom tudi misijono, eno najboljših del, katero Gospod Bog, kot vemo iz vsakdanje skušnje, ne pusti nepoplačano.

Najboljše se kupi brez dvoma

„PRI NIZKI CENI“

Ign. Zargl, Ljubljana Sv. Petra c. 3

nudi cenl. odjemalcem razno damsko, moško in otroško perilo in velika zalogo raznih žilinskih potrebščin ter velika izbira za krojače in šivilje.

MERAKL

barve, tritla, lake, kit, emalje, topiče in zujamčeno čisti žirnez najboljše kakovosti nudi.

MEDIČ-ZANKI družba z o. z.

Maribor Ljubljana Novi Sad
ružnica centrala skladišče

Tovarne

Ljubljana -- Medvode.

„SALONIT“

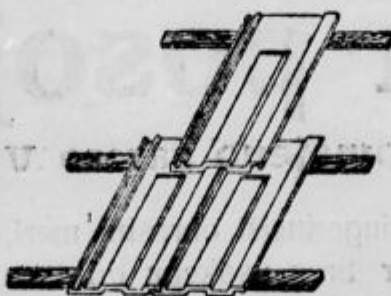
se izdeluje v vseh poljubnih dimenzijah in barvah. Dolgoletno jamstvo jamči za izbornost kakovost. „Salonit“ je za pokrivanje streh in izoliranje sten proti vlagi najboljši material sedanosti, kateri se uporablja širom cele Evrope.

Proračune, cenike, kataloge in navodila pošilja brezplačno:

„SPLIT“

d. d. za cement Portland, Ljubljana.

Zastopniki se sprejmejo.

Najcenejše strešno kritje!

ZDRUŽENE OPEKARNE D. D. LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA 13

preje VIDIC-KNEZ tovarne na Viču in Brdu nudijo v poljubni množini takoj dobavno, najboljšo preizkušeno models strešnikov, z eno ali dvema za rezama, kakor tudi bobrovcev (bíber) in

zidno opeko

Na željo se pošlje takoj popis in ponudba!

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57 in 470.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzjav.: Gospobanka.

Račun poštnege čekovnega urada za Slovenijo št. 11.945

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Račun poštnege čekovnega urada v Zagrebu št. 39.080

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad K 60,000.000.—, vloge nad K 600,000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski oddelek: Direktne zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.